מהדורה למורה – יחידה 4: גיאוגרפיה אנושית – אוכלוסייה והתיישבות

- מטרה: להבין מהי גיאוגרפיה אנושית · להכיר נתונים בסיסיים על אוכלוסיית העולם וישראל · לחשב צפיפות אוכלוסין פשוטה
- זמן מומלץ: 30 דקות
- מסלול: רגיל · כיתות ה׳–ו׳
- הפעילות באתר: https://geografia-hey-vav.sites.tab.bot/u4.html

הנחיות להפעלה

- אפשר לעבוד בזוגות. בסיום – בדיקה משותפת בעזרת מפתח התשובות.
- הפעילות האינטראקטיבית המקבילה נמצאת באתר: https://geografia-hey-vav.sites.tab.bot/u4-play.html

מפתח תשובות

חלק	#	תשובה
חלק א׳	1	ב – יישוב גדול וצפוף עם שירותים רבים
	2	ד – יישוב שיתופי – מחליטים יחד
	3	ג – לכל משפחה משק משלה
	4	ה – יישוב קטן שתושביו בוחרים לחיות כקהילה
	5	א – יישוב כפרי, לרוב עם מסורת ארוכה של חקלאות
חלק ב׳	1	ב – 1,000 לקמ״ר
	2	ד – 50
	3	א – 500 על 1 קמ״ר
חלק ג׳	1	נכון
	2	לא נכון – הנגב מאוכלס בדלילות; המרכז צפוף.
	3	נכון
	4	לא נכון – היא גדלה ביותר מפי 3.

חלק	#	תשובה
	5	נכון
חלק ד׳	מושך ⊆	מקור מים קרוב, מקומות עבודה, אדמה פורייה, אקלים נוח
	מרחיק ⊘	חום קיצוני, שטח תלול וסלעי, מחסור בדרכים, קור קיצוני ושלג כל השנה
חלק ה׳	1	ב – 6.1 מיליארד
	2	3
	3	אוכלוסיית העולם גדלה כל הזמן.
חלק ו׳	1	מים לשתייה ולחקלאות, דרכי תחבורה ומסחר, אדמה פורייה.
	2	גודל, צפיפות, שירותים, סוג עבודה, שטחים פתוחים.
חלק ז׳	—	סוג יישוב מוגדר, שלושה גורמים מושכים מנומקים, מבנה של מכתב

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

יחידה 4: גיאוגרפיה אנושית – אוכלוסייה והתיישבות – דף תרגול

קראו כל משימה בעיון. אפשר להיעזר בדף השיעור באתר ובמילון.

חלק א׳ – התאמת מושגים

מתחו קו בין כל מושג להסבר המתאים לו.

#		אות	
1	עיר	____	א. יישוב כפרי, לרוב עם מסורת ארוכה של חקלאות
2	קיבוץ	____	ב. יישוב גדול וצפוף עם שירותים רבים
3	מושב	____	ג. לכל משפחה משק משלה
4	יישוב קהילתי	____	ד. יישוב שיתופי – מחליטים יחד
5	כפר	____	ה. יישוב קטן שתושביו בוחרים לחיות כקהילה

חלק ב׳ – שאלות בחירה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בכפר 3,000 תושבים על 3 קמ״ר. מה הצפיפות?

(א) 9,000 לקמ״ר (ב) 1,000 לקמ״ר (ג) 3 לקמ״ר (ד) 300 לקמ״ר

2. נולדו 80, נפטרו 30. מה הריבוי הטבעי?

(א) 80 (ב) 110 (ג) 30 (ד) 50

3. איזה אזור צפוף יותר: 500 איש על 1 קמ״ר או 500 איש על 10 קמ״ר?

(א) 500 על 1 קמ״ר (ב) שניהם אותו דבר (ג) אי אפשר לדעת (ד) 500 על 10 קמ״ר

חלק ג׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✓ ליד משפט נכון ו־✗ ליד משפט לא נכון. תקנו את המשפטים הלא נכונים.

#	משפט	נכון	לא נכון
1	רוב תושבי ישראל גרים ביישובים עירוניים.	○	○
2	הנגב הוא האזור הצפוף ביותר בישראל.	○	○
3	הגירה היא מעבר לגור במקום אחר.	○	○
4	אוכלוסיית העולם קטנה מאז 1950.	○	○
5	אנשים מעטים גרים באזורי הקוטב.	○	○

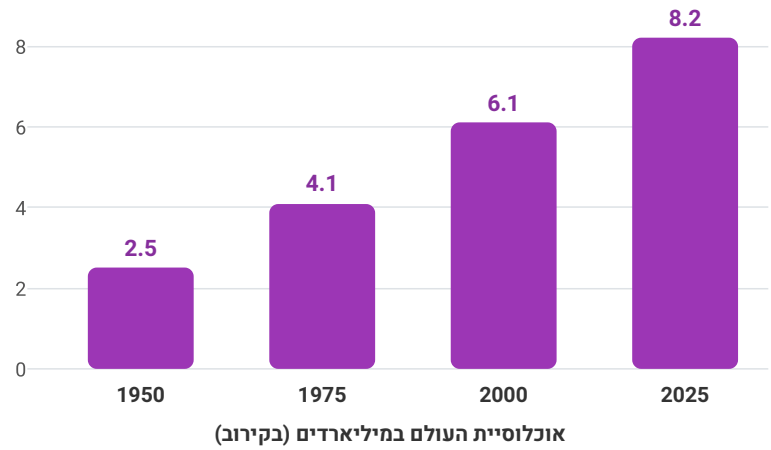
חלק ד' – מיון

כתבו כל מילה בעמודה המתאימה.

מקומות עבודה **מקור מים קרוב** **אדמה פורייה** **שטח תלול וסלעי** **חום קיצוני**
מחסור בדרכים **קור קיצוני ושלג כל השנה** **אקלים נוח**

מושך ⊂	מרחיק ⊘

חלק ה' – קוראים גרף

אוכלוסיית העולם במיליארדים (בקירוב)

היעזרו באיור.

1. כמה אנשים חיו בעולם בשנת 2000 (בערך)?

א) 2.5 מיליארד ב) 6.1 מיליארד ג) 8.2 מיליארד

2. בין 1950 ל־2025 אוכלוסיית העולם גדלה בערך פי ____.

3. תארו במשפט אחד את המגמה בגרף.

חלק ו׳ – חשיבה והסבר

ענו במשפטים שלמים.

1. הסבירו למה ערים רבות בעולם נבנו לאורך נהרות או ליד חופים.

2. השוו בין יישוב עירוני ליישוב כפרי – כתבו שני הבדלים.

חלק ז׳ – משימת כתיבה

אתם צוות תכנון! בחרו מקום ליישוב חדש בישראל וכתבו מכתב קצר לוועדה: איפה תקימו אותו, איזה סוג יישוב יהיה, ומהם שלושה גורמים מושכים שבגללם בחרתם בו.

כרטיס יציאה

מושג אחד שלמדתי:

דוגמה אחת מישראל:

איך הרגשתי? 😐 🙂 😀
